

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Re polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 99.

V Ljubljani, v četrtek 1. maja 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

Z današnjim dnem pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

opravništvo.

Cena naročnini razvidi se na glavni lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določijo naročnine, se ne ozira.

Državni zbor.

Z Dunaja, 30. aprila.

Dr. Smolka.

Bolezen predsednika dr. Smolke se je shujšala, ker je včeraj pritisnila plućnica, ki je zaradi visoke starosti njegove po izreku zdravnikov jako nevarna. Zato je bil bolnik danes previden s sv. zakramenti. Moči so sicer primeroma še dobre, žila bije 76krat v minuti, gorkote ima 38,5 stopinj, ali vendar med poslanci ni pravega upanja, da bi ga še kdaj videli na predsedniškem stolu. Njegov sin, ki je profesor na vseučilišču v Krakovem, je na prvi poziv došel na Dunaj, da skrbi za bolnega očeta.

Budgetna razprava.

(13. dan.)

Visoke šole.

Razprava o visokih šolah je bila včeraj dovršena, ker so govorniki kolikor mogoče kratko govorili. Adamek je priporočal, da bi se smele v medicinsko in filozofsko fakulteto vpisovati tudi ženske, Derschatta je govoril za povikšanje plač učiteljev na tehničnih visokih šolah, Žaček je zahteval ustanovitev visoke šole v Brnu, Czerkawski pa je tirjal medicinsko fakulteto v Lvovu. Po končni besedi poročevalca Fanderlika bila je sprejeta potrebščina za vseučilišča v znesku

2,927.075 gld. (zaklada 123.100 gld. in za kmetijski pouk v Krakovem 15.000 gld.), za bogoslovne fakultete v Solnogradu, Olomucu in za evangelijsko bogoslovno šolo na Dunaji 57.180 gld. (zaklada 11.200 gld.), za tehnične visoke šole 810.470 gld. (zaklada 69.900 gld.), za višjo kmetijsko šolo na Dunaji 121.200 gld. (zaklada 8300 gld.), za gozdarski vrt 500 gld., za nagrade učiteljem visokih šol 2200 gld., za vzgojo učiteljev 20.000 gld., za podporo visokošolcev 3000 gld.

Srednje šole.

Ker so bile visoke šole nenavadno hitro dovršene, prišle so že včeraj srednje šole na vrsto. Malfatti je priporočal, naj minister zopet ustanovi višje razrede na roverski gimnaziji, ki so bili ob enem s kranjsko gimnazijo odpravljeni, ali minister Gautsch mu je naravnost rekel, da tega ne stori. Za njim je poslanec Adamek razpravljal srednje šolstvo na Češkem in poudarjal, da sladkim besedam in obljubam učnega ministra nič ne verjame. Razmere na Češkem so gledé šolstva ostale pri starem, za 8 milijonov Nemcev v našem cesarstvu je 88 srednjih šol, za 15 milijonov Slovanov samo 36. Govornik obširno razpravlja šolstvo v Šleziji in se pritožuje, da tam ni nobene slovanske srednje šole, in da država celó neče podpirati edine privatne srednje šole tam, dasiravno je v Šleziji 126.385 Čehov in 24.000 za šolo godnih čeških otrok.

Za Adamkom je bila razprava sklenjena ter sta bila za glavna govornika izbrana na levi poslanec Edlbacher, na desni pa dr. Tonkli. Ker dr. Ferjančič ni prišel k besedi, je izročil resolucijo, v kateri se vladi naroča, naj za obe gimnaziji v Ljubljani nastavi stalnega učitelja za telovadbo.

Ob 1/4. uro popoldne je bilo včerajšnje seje konec, generalna govornika sta prišla torej danes na vrsto. Nas zanima sam govor dr. Tonklija, ki je dokazoval, da so učenci zlasti v naših deželah preobloženi, ker se morajo precej prva leta učiti več tujih jezikov ob enem, kakor nemški, latinski, italijanski ali slovenski in pozneje še grški. Tudi to

prizadeva veliko težo, ker vsak profesor misli, da je njegov predmet najvažnejši in vsak za-se tirja temeljito znanje najmanj važnih in nepotrebnih reči. Dalje priporoča, naj učitelji gledajo tudi na vzgojo mladine in obširno razpravlja potrebo slovanske gimnazije v Pazinu, kakor tudi slovanskih paralelk v Celji, Trstu in Gorici. Konečno govori tudi o gimnaziji v Kranji in živo priporoča ministru, naj jo zopet oživi. Govor se vredno pridružuje govorom, ki so jih naši poslanci letos imeli pri budgetni razpravi.

Po končni besedi poročevalca dr. Kathreina, ki je moral nepričakovano prevzeti poročevalstvo, ker je dr. Fanderlik po noči zbolel, obvelja potrebščina za gimnazije in realke v skupnem znesku 5,267.970 gld., za knjižnice pa 26.300 gld. Zaklada znaša 1,281.644 gld.

Obrtne in posebne šole.

Pri obrtnih šolah govoril je za Edlbacherjem poslanec Nabergoj za ustanovitev obrtne šole za obdelovanje kamenja v Proseku ter v tem smislu predlagal resolucijo, ki vladi naroča tako šolo odpreti l. 1891/92. Pri posebnih šolah pa je govoril dr. Vitezič za mornarske šole in vladi priporočal, da naj izvrši dotične od poslaniške zbornice sprejete resolucije.

Razun nju sta govorila še Türk in Tausche, ki se je hudoval nad poslancem Adamkom, pa jo je dobro skupil od njega. Na glasovanje moral je predsednik malo čakati, ker ni bilo dovolj poslancev v dvorani, potem je bila potrjena potrebščina za obrtne šole v znesku 659.600 gld. za risarske in modelirske šole 9.800 gld., za rokodelske šole 70.100 gld., za napredovalne šole 126.900 gld., za učne pripomočke 81.400 gld., za trgovinske šole 32.750 gld., za posebne šole 137.900 gld. Zaklada znaša pri obrtnih šolah 109.000 gld., pri posebnih šolah 15.207 gld.

Ljudske šole

zbudile so obširneje razpravo, ker se je kot prvi govornik oglasil levičarski poslanec dr. Beer, da

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Osnova lige ni zapletena. Udje morejo biti moški in ženske; njih število ni omejeno. Privrženci se delé v posebne skupine. Več skupin more biti v ravno tistem mestu. Vsaka skupina se sama upravlja. Njena samostojnost je popolna in nepogojna. Vse skupine v Franciji in Alžiriji sestavljajo zadrugo Francije. Osrednji sedež francoske zadruge je v Parizu. Unija Francije se upravlja po osrednjem odboru, ki ima deset udov, katere volijo francoske in alžirjske skupine.

Ta osrednji odbor se iz celega obnovi vsako leto; njegova moč ugasne z 29. julijem; njegovi udje pa se morejo vedno zopet voliti. Tako sem bil jaz vedno izvoljen za uda in glavnega tajnika od začetka do svojega spreobrnjenja.

Ta osrednji odbor osnuje nove skupine in dopisuje zadrugam drugih dežel, tudi skrbi, da se zapisniki zvezanih družb pravilno in dosti razglasé in poslednjič vse moči napenja, da se ohrani so-

glasje med skupinami, — kar ni vselej najzločnejša naloga.

Da se kdo sprejme za uda protiklerikalne lige, je treba:

1. da je star 21 let ali da je pooblaščen od očeta ali postavnega váruha;

2. da prebiva v departementu, v katerem je skupina, h kateri hoče pristopiti, ali v okrogu do sto kilometrov;

3. da je spodobnega življenja in da živi od zaslužka svojega dela;

4. da ga sprejme skupina, h kateri hoče pristopiti in osrednji upravni odbor.

„Biti spodobnega življenja“, v jeziku prostomiselnosti ni zahteve, da bi bil zakonsko poročen. Prosto združenje se ima za popolnoma npravno, ko je obstalo gotovo število let. Vendar pa je priznati ligi to dobro, da ne gré tako daleč, kakor prostozidarstvo, da bi sprejemala nesramne zvodnike (proxénète).

„Živeti od zaslužka svojega dela“, to ne terja življenja hranjenega z vsakdanjim delom. Rentar se rad sprejme za ligarja; pa treba je, da si je sam s svojim delom pridobil glavnico, od katere dohodkov živi.

Vsaka skupina ima posebno ime in poseben pravilnik. Pariška skupina, pri kateri sem jaz bil, se je imenovala „Groupe Garibaldi“. 17. novembra 1884 se je sestavljala: iz 10 častnih udov, iz 1 uda darovalca, iz 165 delavnih udov bivajočih v Parizu in 558 dopisujočih udov; vkup 734 udov.

Način sprejemanja je različen vsled zasebnih pravilnikov različnih skupin, vendar vedno prav priprost. Sploh, kadar hoče kak prostomiselnik pristopiti k ligi, je najprej navzoč pri eni ali dveh sejah skupine, da vidi, če mu družba prija; potem se predstavi po kakem ligarju; podvrže se izpraševanju, pokaže, kako je živel, razloži dejanja, ki govoré zanj kakor za prostomiselnika (n. pr.: ni dal krstiti svojih otrok, dovedel je svojo ženo, da ne hodi več v cerkev, osnoval je necerkvene pogrebe ali protiklerikalna predavanja v svoji občini itd.); poslednjič, ko se je preiskovalno pooblaščenstvo prepričalo o natančnosti njegovih izjav, skupina glasuje o sprejetji prosilca, ki se ne pripelje z zavezanimi očmi, kakor v prostozidarstvu, in se tudi ne podvrže preskušnjam. Kolikor je meni znano, ste samo dve skupini, ena v Calvados-u in druga v Nordu, ki nakladate preskušnjo sprejemancu (hoditi po razpeli); pa to dejanje je v ligi osamljeno. (Dalje sledi.)

ugovarja verski šoli in zahtevam avstrijskih škofov. Za njim govori moravski poslanec Roskošny, potem bo obravnavala zaključena in prideta na vrsto le še generalna govornika Kaiser in Špelina.

Hišni davek.

Gospodska zbornica je rešila zakon o polajšavah hišnega davka in izpustila dostavke, nasvetovane od poslanca Kalla, zaradi katerih se je bilo bati, da postava ne dobi cesarjevega potrjenja. Poslaniška zbornica vzame to reč še pred počitnicami v pretres in se brez dvoma pridruži sklepom gospodske zbornice, da postanejo hišni gospodarji deležni vsaj nekaterih polajšav, če že vseh ne morejo dobiti.

Državna podpora za Kranjsko.

(Konec.)

Za gosp. poslancem Klunom se je oglašil gosp. dr. Ferjančič: Razpravi svojega tovariša, gosp. poslanca Kluna, hočem dostaviti le nekaj besed. Brez dvoma bode predloga sprejeta in ne potrebuje posebnega priporočila, ker je znano, da je bila minolo leto skoraj po vsi Avstriji slaba letina.

Namen moj je le, naglašati, da je od države določena pomoč nezadostna, in priporočiti visoki zbornici resolucijo budgetnega odseka.

Drznem se poudarjati, da mi kranjski poslanci gotovo nismo nadlegovali visoke zbornice s tožbami o bēdi na Kranjskem, temveč smo mirno čakali, da na nas pride vrsta. Toda — kakor je že omenil predgovornik — iznenadila nas je za Kranjsko določena svota 25.000 gld. za najmanj 40.000 stradajočih oseb. Pride torej okoli 60 kr. na osebo.

Jasno je, da ta svota ne bode olajšala bēde, olajšala jo je in jo olajšuje zasebna dobrotljivost in bližnja podpora. Državna podpora ima le ta namen, da ljudje dobē semen in morejo polja obdelati.

Pa tudi za ta namen je 25.000 gld. premalo. Priporočam torej nasvetovano resolucijo. Čudno pa se mi zdi, da v razlogih ne najdem omenjenega okraja postojinskega med onimi, katere je zadela nesreča. Poznam razmere v tem okraji. Tudi od tu so dohajale prošnje za podpore. Prosim torej visoko vlado, naj bi se pri razdelitvi te podpore, kakor tudi one, katero bode nasvetovala na podlagi te resolucije, ozirala tudi na postojinski okraj. (Dobro!)

Oglasil se je pri tej priliki tudi gosp. poslanec dr. Poklukar: Visoka zbornica! Ker je bilo že obširno govorjeno o bēdi na Kranjskem, hočem ob kratkem najprvo izreči zahvalo visoki vladi za nasvetovano podporo ter se priporočiti prijazni naklonjenosti tudi gledē na želje, izražene v resoluciji. Le nekaj še dostavim.

Po aktih, ki so sedaj v rokah kranjskega deželnega odbora, je dokazano, da bode za olajšanje revščine gotovo potrebna višja svota, kakor je ravno sedaj dovoljena, ker nam ni treba le semen preskrbeti, temveč boriti se v resnici z lakoto v mnogih krajih, posebno pa v postojinskem, ilirsko-bistriškem in senožeškem okraji.

Nedavno, in sicer dnē 15. aprila, so došle še prošnje, da bi jim poslali semen, posebej pa še tri vagone koruze za jeden sam sodniški okraj.

Sicer ne bodem govoril o potrebni svoti, dostaviti hočem le kratko opazko k številkam, katere je navel jeden mojih gg. tovarišev iz Kranjske.

Ne smemo računati le 20.000 gld., katere je dežela dovolila v podporo stradajočim, prišteti moramo še druge kredite: pred vsem redno dovoljeni kredit okroglih 4000 gld. v podporo stradajočim vsled elementarnih škod; dalje 10.000 gld., kateri so dovoljeni v olajšanje bēde s pogojem, da visoka vlada pritrdi načinu porabe. Ta znesek 10.000 gld. je proračunjen za vravnavo hudournikov v vipavski dolini. Dalje je večinoma že porabljenih 20.000 gl. za najbolj prizadete kraje; ta svota pa se redno dovoljuje za ceste. Ako to soštejemo, znese vsa svota 54.000 gld., proti kateri je od države dovoljena podpora jako pičla.

Še nekaj moram omeniti z ozirom na prihodnost. Proti elementarnim škodam ne moremo nič storiti. Pogozdovanja vravnava meteorološke razmere; dalje so sredstva proti strupeni rosi, in dežela je v ta namen dovolila veliko svoto, da si ljudje o pravem času morejo kupiti bakrene galice.

Upam dalje, da se bode nekoliko vsaj odpomoglo prebivalstvu v prihodnosti z gradnjo dolenske železnice. Kar je neposreden vzrok bēdi v tekočem letu, je povodenj na ljubljanskem barji. Deželni zbor in interesentje so storili, kar so mogli, da se to barje osuši. V tem oziru imam nujno

prošnjo na visoko vlado. Tu se gré za veliko ozemlje, ki meri okroglih 26.000 oralov; če računimo le jedno povodenj na leto in če pride v neugodnem času, kakor minolo leto — to je bilo dne 24. in 25. julija, ko pridelki še niso bili spravljani — imamo škode najmanj 250.000 gld. Če še odlašamo z osuševanjem, imamo najmanj toliko škode. Ker se to vprašanje zadnjih deset let ni enostransko reševalo le v deželnem zboru in od interesentov, temveč vedno v zvezi z vlado — s poljedelskim in notranjim ministerstvom — in pod njenim vodstvom, zato prosim gospoda finančnega ministra, naj bi še v tem zasedanju predložil postavni načrt o osuševanju ljubljanskega barja, da bi se delo vsaj prihodnje leto pričelo. S tem končam in prosim visoko zbornico, naj pritrdi resoluciji.

Govor poslanca Šukljeja

v državnem zboru dnē 19. aprila t. l.

(Dalje.)

Pa pojdemo dalje, v Istro. Tu je slovanska večina, toda v političnem in gospodarskem oziru gospoduje italijanska manjšina, ne morem trditi, da bi bila *avvita cultura italiana* tamošnjim Slovonom prinesla poseben blagoslov. Nasprotno, nadarjeni, telesno in duševno sveži Slovan v Istri je zastal v svojem razvoju vsled tujega pritiska. Toda dani se, in minolo leto so se pri volitvah gospodje v Poreču začudili — ko je nepričakovano prišla v deželni zbor močna slovanska manjšina.

Toda znali so si pomagati; ovrgli so celo vrsto legalnih volitev. Jeden slučaj pa je tako zanimiv, da ga moram pojasniti zbornici. V kmečkih občinah Volovsko sta bila izvoljena dva slovanska poslanca, Slovenec Jenko in Hrvat Mandić. Volitev je bila soglasna brez vsake nepostavnosti in ugovora. Vendar so volilne akte izročili verifikacijskemu odseku, ki ima italijansko večino. Odsek je priporočil potrditev volitve. Pa kaj se je zgodilo? Ko je stvar prišla na dnevni red, predlagal je predsednik, naj se glasuje o vsakem posebej, akoravno je manjšina ugovarjala in se sklicevala na poslovni red. Volitev jednega poslanca je bila potrjena, a drugemu je šlo drugače, akoravno je bil pri isti volitvi od istih poslancev izvoljen. (Čujte! Čujte! na desnici.) Pri glasovanju je vstala slovanska manjšina in italijanski poročevalec, italijanska večina pa je obsedela. Predsednik je naznanil: Volitev ni potrjena. Na galeriji je bilo veselje in glasno so kričali: Fuori Mandić! Predsednik je pozval poslanca, kateremu je bil mandat popolnoma postavno izročen, naj zapusti dvorano. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Gospôda, ne bodem dodajal komentarja. Le nekaj omenim. Pred leti je v visoki zbornici stavil predlog mož, česar delovanje moremo opazovati in ki tudi pri slovenskem narodu vživa zaupanje, namreč g. poslanec Coronini, naj bi se napravilo volitveno sodišče. Ta predlog je podpisal tudi poslanec, ki je sedaj deželni poslanec v Istri in se je vdeležil onega nezaslišanega dogodka v deželnem zboru. (Čujte!) Torej sodite sami!

Navedel sem ta dogodek le iz tega vzroka, ker je vlada nasproti nemškim zahtevam tako občutljiva, tega javnega zatiranja slovanskega življa v Istri pa ne vidi; vprašam torej: ali je popolnoma slepa in ne bode li uvidela, katera je jedino prava politika Avstrije na Primorskem?

Pred leti smo večkrat opezarjali na nevarne razmere, ki se tam razvijajo, na rastoče irredentovsko gibanje; pa očitati so nam, da obrekujemo. Minolo leto je bilo več gospodov na Primorskem, in gotovo se je ta ali oni osebno prepričal, da ne raste avstrijsko čutstvo v nekaterih višjih krogih in da se irredenta širi v toliki meri, da moramo le zeló obžalovati. (Res je! na desnici.) (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. maja.

Notranje dežele.

Posvetovanje finančnih ministrov. Oba finančna ministra, avstrijski in ogerski sta se posvetovala ob priliki vkupnih ministerskih posvetovanj o preuredbi zakona gledē na spiritov davek. Obravnave o valutni vravnavi vršile se bodo pozneje.

Pospeševanje reškega prometa. Iz Budimpešte se poroča, da namerava ogerska vlada važno akcijo v interesu reškega prometa. To pospeševanje bode sad potovanja kupčijskega ministra Barosa na Reko. Kakor se namreč čuje, napravil se bode vsled ministerske naredbe oddelek kupčij-

skega muzeja, kar bode Reko v prometnem oziru jako povzdignilo. Na to izložbo opiralo se bode „Oggersko prometno društvo na Reki“, za katero so se tudi že storili potrebni koraki. Zadnje imenovano društvo bode dobilo obširna postavna določila, da se bode pospeševalo njegovo delovanje.

Vnanje države.

Srbija. Srbska vlada namerava brambovee popolnoma pripraviti za vojno, in skupščina je že dovolila v to svrho deset milijonov frankov. Da je pa skupščina dovolila to svoto za oboroženje, prizadeval si je pred vsem ministerski predsednik Gruić pri zadnjem tajnem shodu poslancev v Belemgradu. Z vsakovrstnimi spisi slikal je tesen položaj Srbije ter poudarjal, da se utegne v kratkem kaj pripetiti, kar bi zahtevalo vso moč srbske vlade. To vse je vsekako staro sredstvo, katero se rabi pri takih priložnostih tudi v drugih državah. V srbskih političnih krogih gre govorica, da se namerava omenjeno oboroženje izvršiti bolj na ljubo Rusom, kakor pa v varstvo Srbije same. To so pač požrtvovalne prijateljske razmere. — Kakor se poroča iz Belegarada, napale so albanske čete s streljavnice rudniškega društva, Fineta, inženirja Kravcevskega in njune sopotnike, iz Macedonije v Srbijo potujoče. Potniki so zbežali in Albanci so šli za njimi ter streljali náuje. Posrečilo se jim je, da so brez večje nevarnosti prišli do mejne reke, preplavali jo in stopili na srbsko zemljo; pa še čez reko so streljale čete za njimi. Še le v Raški so bili popolnoma varni. Finet je brzojavil angleškemu zastopniku ta pripetilej.

Rim. Kakor se poroča listom, odlikoval je sv. Oče Leon XIII. Windthorsta z najvišjim redom sv. cerkve, namreč s Kristusovim redom. To odlikovanje je dobil Windthorst za svoje velike zasluge, katere si je pridobil za katoliško cerkev v Nemčiji. Gotovo bode ves katoliški svet z veseljem pozdravil to odlikovanje za katoliško cerkev velezaslužnega moža.

Italija. Devetnajst delavskih društev je sklenilo, pridružiti se tirjatvam onih delavcev, kateri zahtevajo samo osemurno delo na dan. — Zastopniki delavskih društev v Milanu so sprejeli resolucijo s 26 proti 21 glasom, da se snidejo zvečer 1. maja v različnih mestnih okrajih ter se posvetujejo o osemurnem dnevnem delu. Da bi praznovali prvi majnik kot delavski praznik, ni jim bilo dovoljeno. — Iz Koma se poroča: Zaprli so več hujšakačev, ki so delili med kmete revolucionarne spise. Kakih trideset anarhistov, večinoma nemški in francoski delavci, ostali iz Francije došli italijanski barvarji, delali so propagando in javljali, da navstane prvega dnē maja upor. Dotična oblastva so storila za to potreben korak.

Nemčija. „Hamburger Nachrichten“, sedanje Bismarckovo glasilo, piše mej drugim: „Knez Bismarck ne bode nikoli javno proti vladi govoril ali kaj tacega storil, kar je nepristojno ali kar bi celó veleizdajstvo značilo. Sicer gré vlada svojo staro pot, in ministri so tisti, kateri so bili pod knezom Bismarckom. Če se bode vdeleževal zborniškega delovanja, vdeležil se ga bode le v blagor domovine. Nadalje piše zgoraj omenjeni list: Kdor očita Bismarcku nejevoljo, ne uvidi, da mu njegova dolgotrajna državna služba podaja mnogo objektivnosti, da se vlada v glavni stvari giblje v prejšnjih mejah in da mož bivši štirideset let v državni službi spozna za nepristojno, odreči svoj moder nasvēt tam, kjer še lahko koristi. Če mu prostomisljaški listi očitajo ošabnost, katera mu greni poslisko mu samotno življenje, našli bi drugi presojevalci nov dokaz čuta dolžnosti v tem, da se bode v mnogem oziru razžaljen državnik podal vendar še v zbornico, da pomaga tam, kjer se njegov glas in svēt ne dá lahko nadomestiti in ne, da bi se meril s svojim naslednikom. — Iz Berolina se poroča: Dnē 28. in 29. p. m. vnel se je bil prepri med strajkujočimi delavci in onimi, ki še delajo po tovarnah. — Vsi javni shodi so bili prepovedani na prvi dan majnika.

Francija. Kakor se poroča iz Pariza, zaprli so te dni več anarhistov, ker so hujskali ljudstvo. Med njimi v zaporu je tudi znani Morēs, glavni voditelj protizidovski stranki na Francoskem. Ko so ga prijeli, hotel je ubežati, toda policija ga je vendar le dela pod ključ. Zatožen je, da je podpiral z denarjem revolucionarno stranko in tisk anarhističkih knjižic, ki so bile pisane posebno z ozirom na prvi majnik. Med zaprtimi je tudi neki Mordacq, kateri je bil pri zadnjih mestnih volitvah kandidat boulangistov. — Položaj Francije v Dahomeji je vedno bolj nevaren. V posebni nevarnosti je baje Porto-Novo. Dahomejci so zasedli komaj kilometer od tu oddaljeno mesto. „Estafette“ pravi: Francija je naredila vse, da bi se vse z lepa izteklo in ni niti dražila niti napadala. Primorana pa je bila, svojo zastavo braniti proti krvoločnemu trinogu in ni nameravala vzeti dežele v posest. Pismo dahomejskega kralja, pisano Carnotu, predsedniku francoske republike, govori pa ravno narobe in zavrača vso krivdo na Francoze. — Iz Lyonsa se poroča: Do danes (30. p. m.) so zaprli 15 anarhistov. Ko so preiskovali njih stanovanja, našli so več razstreliva, kar je vzbudilo občno pozornost in osupnenje. Bržkone vršile se bodo preiskave še nadalje.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, meseca aprila. (Konec.) Dokaj čudno pa je bilo postopanje naših „Tajč-krajerjev“ pri tej pogodbi. No, gospod Mallner ravno občane ni presenečil, saj ga poznajo povsod po Gorenjskem in občina Dovje je imela tudi že priložnost poznovati ga. Odrčal jej je v Belci kos občinskega gozda ter prepovedal pašo. Dokler bode imela kranjska obrtniška družba take članove v svoji sredi, ne bode ravno priljubljena na Gorenjskem. — Pri tej priložnosti pa je pokazal gospod Mallner, da zna on rabiti sladke in priljubljene besede, kakor pri kaki sodniški obravnavi kričati nad priprostim človekom, da ga spravi v svoje mreže. Tembolj je obžalovanja vredno, da sta imela pri tej pogodbi tudi gg. Bamberg in Galle vplivno besedo. Oba sta imela do sedaj mej občani še precejšnjo priljubljenost in le tej priljubljenosti se je zahvaliti, da se je sklenila dotična pogodba. Ta dva gospoda imata namreč že od nekdaj od občine Dovje lov v najemu in zato bi bilo pričakovati od nju kacega drugačnega postopanja!

Čudno pa je pri vsem tem, kako se je pogodba sklepala. Neki odbornik, ki je ob enem tudi lovec, torej odvisen od omenjenih dveh gospodov, trdil je pred komisijo, ki je prišla 14. aprila preiskovat o tej reči in katerej na čelu je bil g. okrajni glavar radovljiški, da ni vedel, kaj je podpisal!! — Toda gospodu Amannu in nemškemu gospodom je bilo pač do tega, da pogodba dobi nad dve tretjini glasov, zato so pa tudi silili in silili omenjenega odbornika, da je prišel k obravnavi in se podpisal. Zopet drugzega odbornika, o katerem so znali gospodje, da bi jim morda nasprotoval, še celo k seji klicali niso. In da se je pogodba vrhu tega pečatila z vinom, tega ni ravno treba omenjati.

Tako trdno so zaupali občinski odborniki in občani na nemško poštenost, da niti do dné, ko je prišla c. kr. komisija preiskavat tovarniške razmere v Mojstrano, niso vedeli, kako pogodbo so sklenili in kako zle posledke bi lahko imela omenjena pogodba za celo občino. Ta dan pa so spoznali občani nevarnost, ki jim preti od te strani. Ob enem prišlo je tudi na dan, kako da se je pogodba sklepala. Kacega cesarskega uradnika seveda ni bilo zraven. Zakaj pa tudi, ako so hoteli dotični gospodje spraviti občane na limanice! Da se je to zgodilo še ložje, pisala se je pogodba nemški. Gospod Mallner je narekoval, a občinski pisar je pisal. „Vsak pol“, po kranjski kaj — pak! Raztolmačiti pogodbo odbornikom ali prevesti jo v slovenski jezik, to pač ni padlo nikomur v glavo. Potemtakem se je pač lahko drugače pisalo, kakor pa obravnavalo.

Občinski odbor je seveda, ko je sprevidel, kako usodepolna bi bila ta pogodba za občino Dovje, preklical svoje podpise ter izrekel, da se kaj takega v občinski seji nikdar sklenilo ni ter je vložil tožbo zoper g. Amanna, ako ne odstopi od svojih zahtev. Prav obžalovanja vredno pa je, da se je očitalo odbornikom, ko so pogodbo preklicali, da so otroci, in to od neke strani, kjer bi ne bilo pričakovati. Ali ni bila dolžnost odbornikov tako ravnati, ko so sprevideli, kako grdo so bili zapeljani, ne samo sami, ampak tudi z njimi vred cela občina, za katero so odgovorni? Ali ni bilo to ravnanje pošteno?

Omenjena pogodba imela bode pa za občino bržkone še druge slabe posledke, ako se ne ovrže in če g. Amann res ustanovi tovarno na kupljenem mestu. Kaj bode ta prav za prav izdelaval, se še ni izrazil. Če je res, kakor smo slišali od neke strani, misli izdelovati porcelan in plošče, torej ne cement, kakor se je začetkom govorilo. Naj bi vendar g. podjetnik enkrat odločno povedal in natančno razložil, kaj misli izdelavati in kak materijal bode on rabil pri tem! — Znano pa je in dognana stvar, da odpadki od omenjenih izdelkov, ako pridejo v vodo, vodo pokvari. Zato je pač opravičen strah Mojstrančanov, ki se bojijo za svojo sedaj tako dobro pitno vodo Bistrice, ki bi bila potem zelo nezdrava ne samo ljudem, ampak tudi živini. Zlasti bi pa trpel posestnik ribjega lova g. Ambrožič iz Mojstrane veliko škodo, ki izkupi vsako leto lep denar za lepe in dobre postrvi, katerih dobiva največ ravno iz potoka Bistrice. In čeprav se zatrjuje od druge strani, da bode bodoča tovarna tako vravnana, da niti najmanj škodljive snovi ne pride v vodo, je vendar svetovati Mojstrančanom, naj bodo oprezni ter naj se zavarujejo, dokler je še čas.

Še nekaj, kar naj občani dobro premislijo. Gospod Amann nakupil si je nekaj gozdnih parcel in kakor se govori, misli si jih kupiti še več. S tem pa nastane vprašanje: Ali ne bode morda on v svojih parcelah prepovedal paše, zlasti za koze? Postava je na njegovi strani! To bi bil pač velik udarec za občane, katere skoraj redi edino le živinoreja. Tudi les prinaša prebivalcem te občine mnogo zaslužka. Ker bi se pa gosp. Amann lahko skliceval, da bode voda Bistrice tovarni nevarna, ako bi še nadalje sekali občani v Vratih (dolina), ubranil bi jim lahko tudi to. Tudi pri tej stvari govori postava za-nj! — No, in koliko sitnosti imela bode občina s tuji Nemci, ki jih privleče g. podjetnik gotovo v občino! Le nikar naj občani ne mislijo, da jim prinese g. Amann res dela in denarja! Kar bode dobrega, to bodo dobili tujei, drugo, kar ostane domačinom, dobro gotovo ne bode plačano, to je: rabila bode tovarna domače, ker za tak mal denar tujecev dobiti ne bo.

Kakor se govori, tudi g. Amann ne obdrži bodoče tovarne zá-se. Nekateri ménijo, da jo izroči g. podjetnik kranjski obrtniški družbi. Če se pomisli, kako so postopali kranjski nemškutarji pri omenjeni pogodbi, zlasti g. Mallner, je to verjeti. Z druge strani pa se trdi, da bode vse podjetje prevzela neka judovska družba. No, če se pa to zgodi, potem pa že lahko naprej rečemo občanom: „Ali v sužnjost ali pa po svetu!“ Boljega ni pričakovati!

Čudno je pa, da oblastnije pospešujejo taka podjetja. Zatrjuje se še celo od neke strani, da bode dobro za občino, če pridejo tujei; saj prinesejo oliko in izobraženost mej ljudi. Prav lepa reč to; kaj pa, če bode ravno nasprotno.

Tujci, Nemci tedaj res pridejo v občino, ako se postavi tovarna. S tuji pa pride tudi nemški „šulferajn“ in nemška ošabnost. Če se to zgodi, naj gleda občina, kje dobi potrebnega denarja za razširjenje jednorazredne šole v dvorazrednico. To ne bode malo stalo! Morda bode pa hotela imeti tovarna posebej šolo seveda na občinske troške. Vse mogoče! vlada jej pojde na roke. Dobro naj tedaj premislijo dovški občani, kake sitnosti si nakopijejo na glavo, ako se ne ovrže sklenjena pogodba ter pusté tujcu nastaniti se. Torej Dovžani pozor!

Gorenjec.

Dnevne novice.

(Kranjski deželni odbor) je brzojavno zahvalil trgovinskega ministra, ker je državnemu zboru predložil postavni načrt o gradnji dolenske železnice.

(Mil. gosp. knezoškof lavantinski) je večeraj počastil tudi semenišče s svojim obiskom. Pozdravil je ljubeznjivo nekdanjega svojega učitelja v duhovniškem zavodu pri sv. Avguštinu na Dunaji, prelata in vodjo g. dr. Kulavica, in pristrčno nagovoril v obednici zbrane gg. bogoslovce, ki so ga za milostni obisk zahvalili z navdušenim „Živio!“ — Danes sta se s prevzvišenim graškim g. knezoškofom odpeljala v Celovec, odkoder se vrneti vsak proti svojemu domu.

(Iz Št. Vida) nad Ljubljano se nam poroča: Dan 30. aprila t. l. bode nam nepozabno zapisan z zlatimi črkami v zgodovini našega društva „Katol. rokodelskih pomočnikov“. Na povratku z Goričan v Ljubljano blagovolili so se ustaviti proti večeru v hiši „Katol. rokodelskih pomočnikov“ prevzvišeni gospod knezoškof graški dr. Janez Zwenger, mariborski mil. g. dr. M. Napotnik in preljubljeni nam knezoškof ljubljanski v spremstvu pred. gosp. prelata dr. Kulavica. Med glasnim zvonjenjem vbranih naših zvonov zbiralo se je ljudstvo pred hišo, kjer so domači gg. duhovniki in drugi šentviški veljaki dostojno pozdravili visoke goste. Društvena dvorana je bila v naglici ozaljšana s cveticami, raz hišo so vihrale zastave. Visoki gostje mudili so se nad četrte ure med nami. Naj jim še tem potom izrazimo svoje veliko veselje vsled izredne časti, da so nas obiskali v domu vrlih rokodelcev.

(Odbor katoliškega političnega društva) v Ljubljani je imel večeraj svojo 13. sejo, v kateri je sklenil, da katoliško politično društvo osnuje svoj tretji društveni shod v Ljubljani, in sicer 11. maja, to je, drugo nedeljo. Na dnevnem redu bodo naslednji predmeti: 1. Nedeljski počitek; 2. 1. majnik; 3. političen razgled. — Natančneje se objavi vspored, čas in kraj zborovanja prihodnje dni. Že sedaj pa opozarjamo društvenike in prijatelje katoliškega

političnega društva na shod, na katerem se bodo poljudno razpravljala časa primerna vprašanja.

(Prvi maj.) Po vsi Evropi pričakovali so z nekako plaho radovednostjo tega dné. Kako delavci praznujejo po drugih deželah ta napovedani praznik, v tem trenutku ne vémo. To pač smemo trditi, da danes ni bilo povsod tako mirno, kakor v Ljubljani, ki kaže po ulicah in drugod navadno svoje lice. Večina delavcev dela kakor druge dni. Druge oborožene moči ni, razven nekaj mož orožnikov in stotnija vojakov na polji za Bežigradom. Po razglasenem vsporedu vršil se je ob 9. uri zjutraj delavski shod v hôtelu „Evropa“. Zbralo se je 500 vdeležencev večinoma delavskega stanu, med njimi malo število žensk. Predsedoval je čevljar g. Kordelič. O prvi točki „Delavsko vprašanje in napredek“ je govoril krojaški pomočnik g. Zadnik. O drugi točki „Osemurni normalni čas dela“ je govoril krojač g. Brozovič. Oba govornika, prvi v slovenskem, drugi v nemškem jeziku, sta ponavljala stare trditve o zatiranju delavcev s strani kapitalistov. Novega naš poročevalec ni nič slišal. Naposled je govoril o delavskem vprašanji še gosp. Vovk. Zbor je sprejel sklepe pariškega kongresa, katere smo nedavno že priobčili. Ves čas je bil mir in red.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca aprila vložilo je 333 strank v mestno hranilnico 127.729 gld. 28 kr., vzdignilo pa 118 strank 43.713 gld. 7 kr.

(Na graškem vseučilišču) je bil dné 29. aprila promoviran doktorjem vsega zdravilstva g. Peter Defranceschi iz Ajdovščine.

(Kranjsko muzejsko društvo) ima svoj mesečni shod v soboto dné 3. maja ob 6. uri v bralni sobi. Govoril bode g. Pečnik o starinskih izkopinah na Kranjskem.

(Slovensko gledališče.) Opera „Miklavž“ je preločena na soboto.

(Za šolski vrt v Hrenovicah) je daroval gosp. Anton Dekleva, hišni posestnik v Gradci, 50 gl. Hvala vrlemu rojaku.

(Umrli) je na Reki dné 25. aprila zvečer vrli hrvatski rodoljub g. Ivan Fiamin, opat in župnik reški.

(Majnikovo veselico) priredi narodna čitalnica v Kranji dné 3. maja t. l. v svojih prostorih. — Vspored: 1. „Preveč sreče“; Veseloigra v jednom dejanji. 2. Ples, pri kojem svira oddelek vojaške godbe domačega pešpolka. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: udom 30 kr. za osebo, neudom 60 kr. za osebo.

(C. kr. kmetijska družba kranjska) je dné 24. aprila v Kremzu na Niževavstrijskem pri tekmovalni s trtnimi škropilnicami dobila prvo darilo, in sicer državno srebrno svetinjo za društveno škropilnico sistem in patent Samassa. Razstavljalcev je bilo 30, ki so imeli 36 raznih sistemov. — Glavni odbor je ukrenil, da bode bakrene trtne škropilnice brezplačno razdelil podružnicam, da jih bodo posojevale manj premožnim posestnikom, ki so kupili bakrene galice pri družbi, in pa družabnikom. Dobile bodo naslednje podružnice: Vipava 10, Senožeče 1, Postojina (Košana dolina) 1, Il. Bistrica 2, Radeče 3, Boštanj 2, Mokronog 5, Trebnje 5, Krško 3, Kostanjevica 5, Novo Mesto 6, Metlika 3 škropilnice.

(Plemenske bike) beljanske pasme prodajala bode kmetijska družba binkoštno soboto dné 24. maja ob 10. uri v Kranji na dvorišču gostilne gosp. Petra Majerja.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v 9. št. naslednjo vsebino: Osnova pravil društva v pomoč učiteljev in učiteljic, vdov in sirot na Kranjskem. — Jos. Marn: Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Vestnik.

Raznoterosti.

— Mesto Rim je praznovalo 21. t. m. slavnost svojega početka; kajti 2463 let je že preteklo, odkar je Romulus sezidal „Urbs quadrata“ na palatinskem holmu. Povodom te slavnosti okrašena so bila poslopja z zastavami, zvonovi so zvonili in zvečer sta bila „Capitol“ in „Colosseum“ razsvetljeni.

— Japanci jako napredujejo v svoji omiki s posnemanjem zapadne kulture. Kmalu se bodo uvrstili med zapadne kulturne narode. V prav važni zadevi se nam stavijo pa že zdaj lahko v vzgled, namreč v varčnosti. Od 1879. leta skrčil se je japanski državni dolg od 10.000.000 na 1.000.000 dolarjev.

Telegrami.

Celje, 1. maja. Sprejem novega opata prečast. gospoda Ogradija nepričakovano slovesen.

Dunaj, 1. maja. Cesarica se je zjutraj pripeljala iz Wiesbadna.

Dunaj, 1. maja. V Trstu nekateri delavci delajo, drugi praznujejo, istotako v Solno-gradu. V Pulji vsi delajo. V Biali in okolici vsi praznujejo. V Krakovu so storili potrebne korake, ker se je raznesla govorica o izgredih proti židom; doslej vse mirno, delavci povsod delajo.

Dunaj, 1. maja. Ob 11. uri dopoldne ima Dunaj vsakdanje lice. Vreme je krasno; promet nikjer ustavljen, skoraj vse prodajalnice odprte, mali delavski oddelki v praznični obleki gredo k shodom, katerih se je vršilo do 40. Sklepali so o znani resoluciji pariškega kongresa. Vojski so v vojašnicah pripravljeni, istotako redarji. Vojaške straže so le v Neulerchenfeldu, Ottakringu in Hernalsk. V pratu so pešci in konjiki popolnoma oboroženi. Zjutraj so si ogledali priprave nadvojvode Albreht, Rainer, Viljem. V pratu je, kakor druga leta na ta dan. Doslej ni še nikjer neredov, vsi shodi so se vršili mirno.

Prostejov, 30. aprila. Pri mnogih hišah so razbili okna, župana Zajčka s kamni ranili na glavi.

Brno, 1. maja. Po noči je nastal v neki tovarni ogenj; škoda je velika.

Prostejov na Moravskem, 1. maja. Včeraj so zaprli nekaj razgrajalcev. Danes je ječo napalo okoli 4000 delavcev. Vojski so prišli na pomoč.

Lvov, 1. maja. Povsod mir. Na dvorišči mestne hiše je delavski shod. Iz drugih galiških krajev ni nobenih poročil o nemirih.

Opova, 1. maja. Le v jedni tovarni ne delajo, sicer povsod mir.

Privoz, 1. maja. Skoraj vsi rudokopi so šli na delo. V Ostravi in drugod delajo delavci v tovarnah. Dan bode bržčas minil brez neredov. Tovarnar Bumbala ima 12.000 gld. škode.

Lvov, 30. aprila. Na posestvu cesarskega namestnika Badenija v Busku je zgorela pivovarna, pristava, v trgu pa 40 hiš.

Vrbovska, 1. maja. Delavci so ovenčali v tukajšnji lesni tovarni stroje, tovarno ozaljšali in razobesili napis: Živela tovarna!

Kernov (Jägerndorf), 1. maja. Delavci skoraj nikjer ne delajo. Delavskega shoda se je vdeležilo 3000 delavcev brez neredov.

Budimpešta, 1. maja. Zjutraj so šle vojaške godbe ob najlepšem vremenu po mestu. Sicer je navadno gibanje, delavci hité k

shodom. Delavski odbor je sklenil odločno zabraniti vsako demonstracijo.

Budimpešta, 1. maja. Več znamenj je, da bodo delavci razgrajali. Zjutraj je okoli 100 mlinarjev napalo svoje tovariše, ki so prišli na delo.

Rim, 1. maja. Mesto je mirno, vreme deževno, prodajalnice odprte in zaprte. V Vatikanu so zaradi varnosti zbrali vso švicarsko gardo. „Capitan Fracassa“ preklicuje vest, da bi bili v Rimu zaprli več anarhistov in vojakov zaradi hujskajočih govorov.

Rim, 30. aprila. Senat je dovolil po govoru Crispijevem s 101 glasom proti 54 izključenje župnikov od dobrodelnih zavodov.

Rim, 1. maja. Poročila iz Pavije, Mantove, Turina, Napolja in drugih mest, poročajo o miru; povsod dež.

Bukarešt, 1. maja. V zbornici zagovarja poročevalec večji kredit za vojaške potrebe.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
30	7. u. jut.	736.6	6.2	sl. vzh.	jasno	0.00
	2. u. pop.	736.2	15.8	sr. jzpad	del. jasno	
	9. u. zveč.	737.4	10.4	sl. jzad.	jasno	
Srednja temperatura 10.8° za 0.3° pod normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)
1. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 60 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	89 „ 95 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	943 „ — „
Kreditne akcije	295 „ 50 „
London	118 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	9 „ 40 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 60 „
Nemške marke	58 „ 02 1/2 „

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

VABILO

dvaindvajsetemu rednemu občnemu zboru

kateri se bode vršil

v Pragi v hiši banke „Slavije“ na Senovažnem trgu pop. šte. 978-II

dné 15. maja 1890 leta ob 9. uri dopoldne.

PROGRAM:

1. Sklep o letnem poročilu za leto 1889. in o predlogih upravnega svetovanja.
2. Poročilo računskih preglednikov.
3. Volitve:
  - a) število članov in troje namestnikov upravnega svetovanja;
  - b) troje računskih preglednikov in dvoje namestnikov;
  - c) osmero razpravnih sednikov;
  - d) poverjenikov za generalne zastope.
4. Določitev nagrad za računske preglednike.

Po končanem občnem zboru vršili se bodo **takoj** zbori **posamičnih** oddelkov, da izvrše dopolnilne volitve preglednih odborov in namestnikov za oddelke I.—V., kakor tudi za samoupravna društva odd. I., II. in IV. in občni zbor deležnikov upnega društva.

Pri občnem zboru vdeleževati se, voliti in voljeni biti, so opravičeni tisti, ki so v § 31 odd. III. obč. pravil izrečno navedeni.

Kdor se hoče vdeležiti občnega zbora, ima to najkasneje do dné 6. maja t. l. (od 8. do 12. ure dopoldne) prijaviti ravnatelstvu, katero mu legitimacijski list, program občnega zbora in letno poročilo vroči po e. kr. pošti.

V PRAGI, dné 25. aprila 1890.

(1)

Upravidno svetovanje
vzajemno zavarovalne banke „SLAVIJE“ v Pragi.

Umrli so:

26. aprila. Marija Reder, kondukterjeva žena, 32 let, Františkanske ulice 6, carcinoma ventriculi.

27. aprila. Anton Verhunc, komijev sin, 15 mes., Kravja olina 2, pneumonia cerebri. — Ivan Vremšak, delavec, 67 let, Kravja dolina 11, carcinoma ventriculi. — Antonija Čilar, delavka, 16 let, Cesta v mestni log 10, jetika.

28. aprila. Janez Nussbaumer, delavec, 49 let, Poljanski nasip 50, emphysem.

29. aprila. Alfonz Klopčavar, sprovodnikov sin, 9 mesecev, Marije Terezije cesta 14, bronchitis.

V bolnišnici:

23. aprila. Jožef Kervina, čevljarjev sin, 2 leti, tussis convulsive.

Javna dražba.

Pri cerkvi sv. Elizabete v Malem Otoku vršila se bodo **popravila ter zidal**

nov zvonik in žagrad

Razna dela z dotičnim materialom vred proračunjena so:

1. Zidarska na	1140 gl.	— kr.
2. Kamnoseška na	90 „	40 „
3. Tesarska na	430 „	— „
4. Mizarska na	130 „	— „
5. Ključarska in kovaška na	150 „	— „
6. Steklarska na	6 „	80 „
7. Pleskarska na	14 „	— „
8. Kleparska na	223 „	30 „
9. Razna dela na	373 „	80 „
vкуп		2558 gl. 30 kr. 1/2.

Vsa ta dela oddala se bodo pri javni **minuendo licitaciji**, katera bode

15. maja t. l. ob 4. uri popoldne

pri cerkvi v Malem Otoku. Kdor hoče eno ali tudi vsa ta dela prevzeti, mora 10% proračunjenega zneska za tisto delo kot varščino podpisnemu izročiti.

Natančnejši pogoji se zvedó pri podpisnem, kjer se zamorejo videti tudi obrisi.

Župnijski urad Hrenovice, dné 30. aprila 1890.

(3—1)

Alojzij Puc, župnik.

Po kratu rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

K Lepota zob. **Nova ameriška**
zobna glicerín-crème
(preskušena od zdravstvene oblasti)
KALODONT F. A. Sarg-ov sin in drugovi,
c. kr. dvorni zalagatelji
na DUNAJI.

Dobiva se pri vseh lekarnah in parfumerijah itd. 1 komad 35 kr.
V Ljubljani pri lekarnarjih Erazmu Birschitzu, Vlj. Mayerju, Gabrijelu Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordnu, Petru Lasniku, M. F. Suppanu, Antonu Krisperju.
(52—40)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.